

## DECIZIE

04 aprilie 2018

mun. Chișinău

### Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul – Valeriu Doagă

Judecătorii – Tamara Chișca-Doneva, Nina Vascan

examinând recursul declarat de reprezentantul Verei Razina, avocatul Semion Fali împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 13 februarie 2018,

adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Vera Razina împotriva lui Victor Balica și Elenei Balica, intervenienți accesorii executorii judecătorești Oleg Romah, Vera Mighic, Rodica Bumbac și Natalia Buzurniuc cu privire la rezoluțiunea contractului de vânzare-cumpărare,

#### c o n s t a t ă :

La 29 noiembrie 2016, Vera Razina a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Victor Balica și Elena Balica, prin care a solicitat rezoluțiunea contractului de vânzare-cumpărare a apartamentului XXXXX.

Judecătoria Bălți (sediul Central), prin încheierea protocolară din 20 aprilie 2017 (f.d. 29 recto-verso), a atras în proces în calitate de intervenienți accesorii executorii judecătorești Oleg Romah, Vera Mighic, Rodica Bumbac și Natalia Buzurniuc.

Judecătoria Bălți (sediul Central) prin hotărârea din 09 octombrie 2017 (f.d. 34, 38-40 recto-verso) a respins acțiunea.

La 12 octombrie 2017, reprezentantul Verei Razina, avocatul Semion Fali a depus cerere privind întocmirea integrală a hotărârii Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 09 octombrie 2017 (f.d. 36).

La 09 noiembrie 2017, reprezentantul Verei Razina, avocatul Semion Fali a depus cerere de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 09 octombrie 2017, prin care a solicitat admiterea apelului și casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri în sensul admiterii acțiunii (f.d. 37 recto-verso).

Curtea de Apel Bălți, prin încheierea din 13 februarie 2018 (f.d. 48-50), a restituit cererea de apel depusă de reprezentantul Verei Razina, avocatul Semion Fali împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 09 octombrie 2017, ca fiind depusă tardiv.

La 27 februarie 2018, reprezentantul Verei Razina, avocatul Semion Fali a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 13 februarie 2018, prin

care solicită admiterea recursului și casarea încheierii recurate, cu restituirea cauzei spre rejudecare în Curtea de Apel Bălți (f.d. 51 recto-verso).

În motivarea recursului menționează că, a prezentat în termenul acordat de instanța de apel cererea de apel suplimentară care corespunde prevederilor art. 365 din Codul de procedură civilă, însă, instanța de apel, neanexând la materialele cauzei cererea de apel suplimentară, a dispus restituirea apelului, fără examinare. În asemenea circumstanțe, opinează că restituirea cererii de apel constituie o îngrijire a accesului la justiție.

*Ab initio* Colegiul decelează că, în conformitate cu prevederile art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Conform art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Coroborând dispozițiile art. 425 cu art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs consideră că, în speță, termenul de demarare a căii de atac începe să curgă în ziua imediat următoare datei comunicării încheierii judecătorești.

Prin urmare, se atestă că, în speță, calea de atac este demarată în interiorul termenului legal, deoarece încheierea recurată datează cu 13 februarie 2018 (f.d. 48-50), iar cererea de recurs a fost depusă la 27 februarie 2018, fapt confirmat prin amprenta sigiliului aplicată pe prima filă a cererii de recurs (f.d. 51).

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de reprezentantul Verei Razina, avocatul Semion Fali urmează a fi respins și menținută încheierea Curții de Apel Bălți din 13 februarie 2018, din motivele ce succed.

Articolul 426 din Codul de procedură civilă consemnează în alin. (1) că, recursul împotriva încheierii se depune și se examinează în modul stabilit de prezentul capitol, cu excepțiile stabilite de prezenta secțiune.

Alineatul (3) al aceluiași articol consemnează că, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs după ce examinează recursul împotriva încheierii este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Materialele cauzei atestă că, prin hotărârea Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 09 octombrie 2017 (f.d. 34, 38-40 recto-verso) s-a respins acțiunea Verei Razina împotriva lui Victor Balica și Elenei Balica, intervenienți accesorii executorii judecătorești Oleg Romah, Vera Mighic, Rodica Bumbac și Natalia Buzurniuc cu privire la rezoluțiunea contractului de vânzare-cumpărare.

La 12 octombrie 2017, reprezentantul Verei Razina, avocatul Semion Fali a depus cerere privind întocmirea integrală a hotărârii Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 09 octombrie 2017 (f.d. 36), iar la 09 noiembrie 2017, reprezentantul Verei Razina, avocatul Semion Fali a depus cerere de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 09 octombrie 2017, prin care a solicitat admiterea apelului și casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri în

sensul admiterii acțiunii (f.d. 37 recto-verso).

Succesiv, Curtea de Apel Bălți, prin încheierea din 13 februarie 2018 (f.d. 48-50), a restituit cererea de apel depusă de reprezentantul Verei Razina, avocatul Semion Fali împotriva hotărârii Judecătorei Bălți (sediul Central) din 09 octombrie 2017, ca fiind depusă tardiv.

Verificând legalitatea încheierii Curții de Apel Bălți din 13 februarie 2018 prin prisma argumentelor invocate în recurs și a materialelor cauzei, Colegiul ajunge la concluzia că aceasta a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural pertinente speței.

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

La caz, Colegiul taxează că, termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia participanții la proces trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În acest sens, dispozițiile art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă evocă faptul că, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Colegiul reține că, în condițiile speței, hotărârea primei instanțe a fost pronunțată public la 09 octombrie 2017, fapt confirmat inclusiv și prin procesul-verbal al ședinței de judecată (f.d. 33 verso). Totodată, din conținutul materialelor cauzei se atestă faptul că actul judecătoresc de dispoziție a fost comunicat în aceeași zi reprezentantului Verei Razina, avocatului Semion Fali (partea verso a copertii dosarului).

Prin urmare, termenul de procedură de 30 de zile, instituit la art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, a început să curgă din ziua imediat următoare datei emiterii și pronunțării hotărârii judecătorești, adică de la 10 octombrie 2017, data limită de depunere a cererii de apel fiind ziua de 08 noiembrie 2017.

Respectiv instanța de recurs vădește că, depunând cererea de apel la 09 noiembrie 2017, de către Vera Razina a fost omis termenul legal de declarare a apelului. Or, aceasta împreună cu reprezentantul său, avocatul Semion Fali, urma să dea dovadă de diligență și să depună cererea de apel în interiorul termenului legal, până la 08 noiembrie 2017.

Subsecvent, Colegiul atestă că, în speță, altă circumstanță importantă este faptul că, la 12 octombrie 2017, în cadrul termenului legal de atac a hotărârii Judecătorei Bălți (sediul Central) din 09 octombrie 2017, reprezentantul Verei Razina, avocatul Semion Fali a depus cerere privind întocmirea integrală a hotărârii judecătorești (f.d.36).

La caz, este notabil că depunerea cererii privind întocmirea integrală a hotărârii judecătorești nu este o acțiune procesuală obligatorie, premergătoare căii de atac. Astfel, în cazul în care recurenta nu era de acord cu hotărârea primei instanțe, era în drept de a exercita direct calea de atac, prin depunerea unei cereri de apel nemotivate, iar după recepționarea hotărârii integrale să depună în temeiul art. 365 alin. (1<sup>1</sup>) din Codul de procedură civilă, cerere de apel suplimentară în care să indice motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și probele invocate în susținerea apelului.

Mai mult decât atât, instanța de recurs evocă faptul că nici Vera Razina, nici reprezentantul acesteia nu au făcut uz de dreptul său procedural de a solicita repunerea în termenul de apel, în conformitate cu art. 362 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Corelând ipoteza relevată, Colegiul apreciază ca fiind reprehensibil și lipsit de substanță argumentul recurentei, precum că a prezentat în termenul acordat de instanța de apel cererea de apel suplimentară care corespunde prevederilor art. 365 din Codul de procedură civilă. Or, în condițiile speței, cererea de apel a fost restituită nu din motivul nedepunerii cererii de apel care să corespundă prevederilor art. 365 din Codul de procedură civilă, ci pentru depunerea tardivă, adică peste termenul legal, a cererii de apel.

În contextul dat, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat că reglementarea referitoare la formalitățile și termenele ce trebuie respectate pentru exercitarea unei căi de atac, urmărește să asigure o bună administrare a justiției și, în particular, să respecte principiul securității raporturilor juridice și că cei interesați trebuie să aibă posibilitatea de a se aștepta ca aceste reguli să fie aplicate. S-a subliniat că aceste termene urmăresc mai multe scopuri importante, și anume să garanteze securitatea juridică fixând un termen pentru acțiuni, să pună pe eventualii pârâți la adăpost de plângeri introduse foarte târziu care ar fi, probabil, mai dificil de combătut, și să împiedice nedreptățile ce s-ar putea produce dacă tribunalele ar fi chemate să se pronunțe în legătură cu evenimente consumate cu mult timp în urmă, plecând de la elemente de probă cărora nu li s-ar mai putea acorda credit și care ar fi incomplete din cauza timpului scurs (cauza *Brumărescu vs România*, cauza *Marckx vs Belgia*).

În cauza *Melnic vs Republica Moldova* Curtea a constatat violarea art. 6 § 1 al Convenției (securitatea raporturilor juridice) pentru admiterea, într-o cauză cu privire la recuperarea prejudiciilor, a unui recurs depus peste termen, fără a se expune asupra obiecției reclamantului că recursul este tardiv.

Astfel, instanța de recurs constată justetea încheierii Curții de Apel Bălți din 13 februarie 2018, deoarece aceasta a survenit *uno icto* ca sancțiunea procedurală pentru încălcarea termenului de valorificare a dreptului de a ataca hotărârea judecătorească în ordine de apel.

La caz, este relevantă și jurisprudența CtEDO, în care Înalta Curte a reiterat în repetate rânduri că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție (*Van Harn împotriva Germaniei, nr.7557/03 din 11 septembrie 2007*).

Astfel, recurenta, fiind interesată în soarta soluționării prezentului litigiu, urma să întreprindă măsurile necesare de a proteja dreptul său de acces la instanță, prin demararea căii de atac împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 09 octombrie 2017 în interiorul termenului legal.

Din considerentele menționate supra și având în vedere că încheierea Curții de Apel Bălți din 13 februarie 2018 a fost emisă cu respectarea normelor de drept procedural, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de reprezentantul Verei Razina, avocatul Semion Fali și a menține încheierea Curții de Apel Bălți din 13 februarie 2018.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

A respinge recursul declarat de reprezentantul Verei Razina, avocatul Semion Fali împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 13 februarie 2018.

A menține încheierea Curții de Apel Bălți din 13 februarie 2018, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Vera Razina împotriva lui Victor Balica și Elenei Balica, intervenienți accesorii executorii judecătorești Oleg Romah, Vera Mighic, Rodica Bumbac și Natalia Buzurniuc cu privire la rezoluțiunea contractului de vânzare-cumpărare.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,  
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Nina Vascan